

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás

Vyšlo: 8. 12. 2016

Číslo: Ročník 26 (2016), Číslo 4

Sekce: Šumné knihovny

Název článku: 120. výročí otevření Knihovny města Hradce Králové pro veřejnost

Autor: Barbora Čížinská

Zdroj: <http://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Zpravodaj-U-nas/Clanek.aspx?id=20160402>

120. výročí otevření Knihovny města Hradce Králové pro veřejnost

Barbora Čížinská

Jak se slavila výročí knihovny v letech minulých, vám vyprávět nemohu, neb nejsem přímým svědkem, ale mohu se s vámi podělit o to, co jsme společně vymysleli pro výročí aktuální. Knihovna města Hradce Králové byla založena již v roce 1894, ale pro veřejnost byla otevřena 4. října roku 1896. Protože rok 1894 jsme si v roce 2014 připomínali takříkajíc v kruhu rodinném bez propagace u veřejnosti, měli jsme o to výraznější pocit, že by to v roce 2016 mělo být trochu jinak. První myšlenka byla, že bychom chtěli celý plán připravit opravdu společně. Jak známo, „více hlav, více nápadů“ nebo také „čeho se neúčastníte, to se vás příliš netýká“, a my jsme chtěli, aby se výročí týkalo opravdu všech, abychom ho určitým způsobem zažili a prožili sami. Uvědomili si, kdo jsme a jaká je naše historie. Dále jsme se logicky chtěli zaměřit na literaturu, připomenout ji odvážnějším způsobem a samozřejmě podniknout i v rámci propagace něco výraznějšího, aby nás bylo více vidět. Pracovní tým čítal kolem 20 lidí. Dívali jsme se na výročí i na knihovnu z více pohledů a rovin a měli štěstí, že některé příležitosti k nám přišly samy.

Celý projekt byl ve výsledku zaměřen na připomenutí významných literárních osobností Hradce, kulturní pořady pro obyvatele, propagaci města, jeho kultury a architektury u profesionálů z oboru knihovnictví z celé republiky v rámci významné konference, na prezentaci literárního bohatství Hradce včetně vydání publikace. Výraznější propagace knihovny v roce 2016 měla kromě 120. výročí také připomenout významný počin a investici města do úspěšného projektu Centra celoživotního vzdělávání (tři roky od otevření). Některé aktivity v rámci projektu byly navrženy jako celoroční, další spíše specifické pro dané období podle termínů celohradeckých kulturních událostí.

Oslavy literární

Bývalý ředitel knihovny Mgr. Jan Pěta za námi přišel s nabídkou a rukopisem knihy *Literární průvodce Hradcem Králové*, což nám přišlo jako velice šťastné spojení s oslavami 120. výročí knihovny. Abychom upoutali pozornost na vydání knihy a nabídli trochu jiný zážitek z literatury, pokusili jsme se zrealizovat myšlenku, která v nás hnízдила již nějakou dobu, a vytvořili cyklus literárních podvečerů vybraných hradeckých literárních osobností s přednesem/inscenováním jejich díla na místech, kde žili, studovali, o kterých píší. Pan ředitel Pěta pomohl vybrat autory, místa i doporučil texty. My jsme se po zkušenosti s organizací knihovnického happeningu v naší knihovně rozhodli oslovit dramaturgické profesionály, neboť, jak známo, „na odbornou práci mají být odborníci“, a večery jsme připravili ve spolupráci s divadlem Jesličky Josefa Tejkla a dramaturgem divadla Drak Tomášem Jarkovským. Snažili jsme se večery začlenit do nějakých knihovnu přesahujících celohradeckých akcí, abychom získali návštěvníky i část propagace.

První večer nesl název Čapek zamilovaný a uskutečnil se v rámci Open Air festivalu. Vybrány byly Čapkovy dopisy Anielce a hrálo se a zpívalo u kašny na Malém náměstí, kde Karel Čapek bydlel. Dramaturgii a účinkování zajistilo divadlo Jesličky Josefa Tejkla pod režijním vedením Moniky Janákové. Návštěvnost předčila očekávání, spojení a propagace v rámci oblíbeného Open Air festivalu se ukázalo jako šťastné. Představení se bude ještě jednou opakovat v prostorách knihovny.

Druhý večer byl věnován Zbyňku Hejdovi; četla se jeho poezie i sny, a to na schodech Gymnázia J. K. Tyla, kde studoval. Výběr básní zajistil dramaturg divadla Drak Tomáš Jarkovský. Úryvky četl primátor města MUDr. Zdeněk Fink, herec Milan Hajn a s lehkým uzarděním také ředitelka knihovny. Večer to byl velmi komorní, což, jak jistě pochopíte, je eufemismus pro skromnou návštěvnost. Studenti gymnázia se jaksi mihli a zase mizeli. Přišli jen věrní návštěvníci knihovny. Protagonisté si ale dle očitých svědků večer opravdu vychutnali. Autorův duch byl snad i lehce přítomen.

Třetí večer se podařilo uskutečnit v Týdnu knihoven a v rámci Dnů pro Izrael (pořádaných Centrem Sion) a vzpomínalo se na hradecké dětství Viktora Fischla. Z jeho knihy Hrací hodiny četli opět interpreti divadla Jesličky Josefa Tejkla v režii Moniky Janákové. Vzhledem k ročnímu období jsme raději z praktických důvodů akci uskutečnili pod střešou místo na ulici Čelakovského, kde se Viktor Fischl narodil. Opět velmi komorní podvečer se nakonec odehrál v kavárně kina Bio Central, podbarven židovskou hudbou.

Kdo podobné akce mimo knihovnu organizoval, jistě si vybaví, jaké jsou to obavy, zda všechno dobře dopadne, interpreti dorazí, počasí bude příznivé a návštěvníci přijdou.

Pomyslným vrcholem literárních pochoutek, které jsou zmíněny výše, byl křest knihy Literární průvodce Hradcem Králové, jenž se uskutečnil 1. prosince v ústřední budově knihovny. Publikace je vydána dokonce ve dvou vydáních, a to v elektronickém (rozšířeném) vydání s bohatým bibliografickým aparátem pro badatele a klasickém pro širokou veřejnost. O knize vás jistě budeme informovat v některém z příštích čísel.

Oslavy z pohledu vnitřního

To pro nás znamenalo připomenout si výročí také uvnitř knihovny a udělat si čas na sebe navzájem. Tuto rovinu jsme naplnili společnou prací, společně prožitým dnem, drobnou inscenací a velice záladným fotografickým kvízem *Poznej svého kolegu*. Nápad ředitelky na celoroční soutěžní hru pro knihovníky s aktovkami ze života knihovny v průběhu století bohužel v naší demokraticky řízené knihovně neprošel. To, že je ale třeba také čas na reflexi, cítíme stále a chceme si to připomínat i v roce dalším.

Propagace výročí

Zásadní rovinou oslav výročí je samozřejmě propagace a k té patří mj. logo. O návrhu speciálního výročního loga jsme soutěžili mezi kolegy a jeho vítěznou podobu jsme se rozhodli opravdu důsledně používat v průběhu celého roku. Máme šikovné kolegy, díky jim!

Inspirována jedoucimi reklamami, troufla si knihovna i na zdánlivě nemožné – objednat a zaplatit celoplošný polep autobusu MHD, který celý rok na různých linkách připomíná: knihovna tu byla a je. Autobus bylo samozřejmě nezbytné slavnostně pokřtít. Na přípravě křtu jsme si dali opravdu záležet – hosté, hudba, autentické převleky, citáty, pamětní jízdenky, prezentace historie aj. Přiznáváme, že to bylo hodně práce, ale těšíme se z pohledu na autobus, kdykoli ho ve městě potkáme, a jen litujeme, že nejsme trochu bohatší. V plánu jsme měli též propagační akce přímo za jízdy, ale usoudili jsme, že lidé jsou spíš přesyceni reklamním tlakem, a my jako knihovna jim nechceme nic vnucovat. Knihovnu jsme v rámci výročního roku též propagovali na méně tradičních místech, jako bylo koupaliště Flošna či Slavnosti královny Elišky. O výročí knihovny se zajímala i regionální média, takže vyšel např. dvoudílný článek o historii knihovny v týdeníku Radnice a v březnu a v říjnu ho připomněl Český rozhlas.

Na celoroční projekt 120. výročí jsme požádali město Hradec Králové o záštitu a obdrželi ji i s finančním příspěvkem na vydání zmiňované publikace. Ačkoli jsme již v roce 2015 přišli s řadou nových služeb pro čtenáře v rámci celokrajské kampaně, ani ve výročním roce jsme nelenošili a nabídli následující služby: tichou linku (online tlumočení do znakového jazyka), validace MojeID, půjčování deštníků, tašek a brýlí a také tyflopomůcek a hmatových her ve zvukové knihovně.

Doufáme, že se nám podařilo a ještě podaří důstojně naplnit jubilejní rok a lidem připomenout, že knihovny jsou jedny z nejstabilnějších a v současné době jedny z nejzajímavějších kulturních institucí.

Kontakt na autorku: cizinska@knihovnahk.cz

Web knihovny: <http://www.knihovnahk.cz/>